

Március 13-án, Regöly felé menet átutazóban terepszemlét végeztem a falutól DNy-ra, a Borzási-árok É-i felén.

Borzási-híd (KÖH 88079): A száraz szántóföldön a bekötőúttól K-re, egészen a domb lábáig közepes sűrűségben gyűjtöttem bronzkori, kelta és római cserepeket.

K. NÉMETH ANDRÁS

Céltott terepbejárást végeztünk 2014. március 13-án, 5. századi és 10–11. századi lelőhelyek beazonosítására Pincehely, Regöly, Tamási és Ozora határában. Ekkor utaztunk ki a Regöly belterületétől É-ra lévő Pacsmagi-tavak környékén lévő lelőhelyekre.

Alsómajsa, Sziget (Bozót) (KÖH 20505): A Pacsmagi-halastavak D-i, legkisebb területű tavától D-re elterülő Sziget nevű területen Cziráki Viktor közlése szerint neolitikus és rézkori lelőhely lokalizálható. A terület legmagasabb részén, a kilátó térségében sok obszidián került elő az elmondások alapján. A lelőhelyen belül, annak DNy-i szegletében egy kb. 150 m átmérőjű területen 5. századi fibulák kerültek elő szórványként a korábbi években. A területen jelenleg fiatal telepítésű erdő áll.

Alsómajsapuszta I. (KÖH 20502): A korábbról már ismert, a Pacsmagi-halastótól K-re húzódó középkori templomos Majsa falu kiterjedése a helyi adatközlő, Cziráki Viktor regölyi lakos elmondása alapján, ÉNy-i irányban mintegy 250 m-rel hosszabban nyúlik el, mint ahogy azt korábban feltételeztük. A középkori falu ezen részén a korábbi megfigyelések⁷⁵ szerint zömmel Árpád-kori kerámiákat találtak.

Lencsés (KÖH 90449): A Füzfási-halastótól Ny-ra, annak belső kanyarulatában lévő területen főleg késő avar kori, kis mennyiségben római kori és rézkori kerámiákat gyűjtöttünk. A területen kint jártunkkor a felszínt jelentős mértékben borította másodlagosan kikelő búza.

ÓDOR JÁNOS GÁBOR – K. NÉMETH ANDRÁS

276. Répcelak határa (Vas megye) Ő, R, B, Á, Kk, Kú, I

Az M86-os út kivitelezése során, régészeti megfigyelések alkalmával, az alábbi lelőhelyeken végeztek a Savaria MHV Múzeum munkatársai feltárásokat a 2014. április 2. és május 6. közti időszakban.

Ajkai-tag (M86 33. lh., KÖH 67117 és 80849): A humuszolás során három objektum került elő. A két oszlophely és az árokszakasz betöltésében leletanyagot nem találtunk, a lelőhely korának meghatározását a humuszolás során előkerült kis mennyiségű kerámia alapján volt mód elvégezni.

Bíró-földek (M86-29. lh., KÖH 43061): A korábban lehumuszolt 12 691 m² területen folyt a feltárás.

A 149 objektum nagy része jelentős mennyiségű kerámiát tartalmazó őskori oszlophely és gödör, emellett egy biztosan Árpád-kori objektumot, valószínűleg műhelyt találtunk. Ebben egyéb leletek mellett másodlagosan felhasznált római tegulák töredékei voltak.

A bronzkori településnyomok a terület É-i részén ritkán, a D-i részen intenzívebben jelentkeztek. A terület D-i, a mai Nick településhez közelebb eső árkaiban feltételezhetően a késő kö-

zépkori Nick falu gödreinek és oszlophelyeinek egy részét találtuk meg. A 13–16. századi leletek közül kiemelkedik egy bécsi fazék töredéke, amely az egyik tárolóveremből került elő. A felületen néhány 18–19. századi objektum is volt, valamint jelentős leleteink a fémkeresés során talált krajcárok és egy késő középkori bronzgyűrű.

Haraszt (M86-30. lh., KÖH 43062): A felületen a szakfelügyelet során felszínre került 30 objektumból jellegzetes, illetve kevésbé jellegzetes bronzkori kerámia került elő.

Magszeg-alja (M86-31. lh., KÖH 80847): A régészeti megfigyelés során előkerült kilenc objektumból kevés jellegtelen őskori kerámia, valamint egy árokból kora újkori fémtárgyak és kerámatöredékek kerültek elő.

Rába-mellék (M86 32. lh., KÖH 67115): A régészeti megfigyelés során előkerült 118 objektum feltárását végeztük el. Az intenzív rézkori település túlnyomó részt különálló gödrökből és egymásba kapcsolódó gödörkomplexumokból álló régészeti jelenségeiből nagy mennyiségű, szép és jellegzetes kerámia, nagyszámú kovaeszköz és pattinték került elő. A lelőhelyről kevés neolitikus kerámia is ismert. Jelentős mennyiségű leletanyag származik a humuszból, amelynek begyűjtésére a földmunka alkalmával és az ásás ideje alatt történt esőzések után a korábban kiemelt felszíni földrétegből került sor.

A lelőhely legjelentősebb objektuma egy kb. 1,5 m átmérőjű kerek gödör, amelyben egy vesszőfonatos agyagépítmény leégett és összeomlott maradványait találtuk meg. Az omladék alatt égett állatcsontok, kevés de jellegzetes kerámia és harminc csonkakúp alakú hálonehezék volt.

Munkatársak: Nagy Gergely régész, Kőszegi Ádám régész-technikus és Czöndör János ásatási technikus.

PAP ILDIKÓ KATALIN

277. Rétság, Cigány-berek (KÖH 87087)

(Nógrád megye) Ő, U, R, N

A kutatást a Barátság-1. DN400 kőolajvezeték kiváltó rekonstrukciójának munkálatai tették szükségessé. A humuszolás a Barátság-1. DN400 projekt korábbi szakaszában történt meg, 2014. július 17-én a 23+450–23+665 szakaszon, összesen 837 m² felületen, amelyből a pozitív feltárt terület 270 m² volt. Az előzetes régészeti dokumentáció összeállításához kapcsolódó régészeti megfigyelés során végzett bontómunkát 2014. július 21–24. között végeztük el.

A lelőhely Rétságtól DK-re, a Cigány-berek nevű határrészben, egy, a Pusztaszántói-patakra D-i irányban enyhén lejtős domboldalban fekszik. A lelőhely a kőolajvezeték kiváltó rekonstrukciós munkákat megelőzően nem volt ismert. Teljes kiterjedése nem volt vizsgálható, hossza a nyomvonalban kb. É–D-i irányban határozható meg, kb. 180 m hosszúságban. A humuszolást követően, a megfigyelés szempontjából rendkívül nehéz talajviszonyok között, 13 jelenség foltja rajzolódott ki. A régészeti munka befejeztével ezek száma a következők szerint alakult: 6 őskori gödör és 2 őskori árok (neolitikum / rézkor időszakából), 1 késő népvándorlás kori (kb. 7–10. századi) gödör. A fennmaradó 4 folt / talajelszíneződés nem régészeti korú jelenséghez tartozott. A feltárás során 2 korszak (neolitikum / rézkor és késő népvándorlás kor) kerámia leletanyagban gazdag jelenségeit tártuk fel, melyekkel Nógrád megye régészeti lelőhelyeinek száma a beruházáshoz kapcsolódó földmunkáknak köszönhetően, tudományos szempontból értékes adato-

75 Többek között lásd RKM 2008, 267.